

บทบาทโหราศาสตร์ต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม

The Role of Astrology to Believe in the Law of Karma

พระครูประโชติกิจโกศล (ธนโชติ หงษ์มณี)

Phrakru Prachotkitkoson (Thanachot Hongmanee)*

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งค้นหาประเด็นคำถามว่า หลักโหราศาสตร์มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับกฎแห่งกรรม และมีบทบาทต่อความเชื่อของคนในปัจจุบันหรือไม่ พบว่า ความเชื่อโหราศาสตร์นับว่ามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิต เพราะมนุษย์มีความกลัวและไม่รู้ว่าจะดำเนินชีวิตได้อย่างไรและมีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมไปพร้อม ๆ กัน ตลอดถึงการให้ความเชื่อโหราศาสตร์เป็นการประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในระดับการดำเนินชีวิตอย่างโลกียวิสัยสามารถนำเอาประโยชน์จากโหราศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในคุณธรรมแห่งความมีเสรีภาพ ความเพียรและการพึ่งตนเอง ซึ่งไม่ขัดต่อหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา โดยการคิดพิจารณาเหตุและผลก่อนที่จะลงมือทำกิจการเพื่อป้องกันการผิดพลาดต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการดำเนินชีวิตให้เป็นไปตามหลักกฎแห่งกรรม สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการประพฤติปฏิบัติกรรมดีให้ถูกต้องและดีงาม แต่ในระดับโลกุตวิสัย โหราศาสตร์ถูกมองว่าเป็นเดรัจฉานวิชาที่คอยขวางกั้นผู้ประพฤติปฏิบัติไม่ให้เข้าถึงหนทางแห่งการหลุดพ้นที่เรียกว่า นิพพาน

คำสำคัญ: บทบาทของโหราศาสตร์ ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม

* อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา หน่วยงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดสงขลา

Abstract

This academic article aims at questioning whether the astrology is in line with and related to the law of karma and plays a pivotal role in the belief of the present-day people. It is said that the astrological belief has influenced people's way of life since people are fearful, not knowing how to proceed in their daily life, and simultaneously believing in the law of Karma, they often use their astrology belief in their decision making for any of their actions. In the mundane level for their way of life, the advantages of the astrology can be applied to the virtues of freedom, endeavor and self reliance; this does not contradict Buddhist principles. Reflecting on the causes and effects before performing an action in order to prevent mistakes is a good way of living in accordance with the law of Karma, and this could also be applied to the development of the quality of life for the good and proper behavior. However, in the level of supra-mundane, the astrology is regarded as the pseudo-science that tends to prevent the practitioners from reaching the liberating way from sufferings which is called "Nibbana"

Keywords : The Role of Astrology, Belief in the Law of Karma

บทนำ

ในปรากฏการณ์ของสังคมปัจจุบัน วิธีการดำเนินชีวิตของคนมักเป็นไปตามความเชื่อต่าง ๆ มากกว่าการใช้สติปัญญา ซึ่งมีแนวโน้มทวีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ สังคมมนุษย์มีความเชื่อความศรัทธาหลากหลายเรื่องราว มีทั้งเรื่องที่ดีและไม่ดี ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของบุคคลนั้นว่าจะใช้เหตุผลประกอบความเชื่อ หรือใช้ความเชื่อแบบอุปาทานหม้ออย่างไรเหตุผล และขาดการพิจารณาดังนั้น การเชื่อเรื่องใด ๆ ก็ตาม จะส่งผลต่อการใช้ชีวิตของบุคคลคนนั้นอย่างแน่นอน ขึ้นอยู่กับการเลือกที่จะเชื่อหรือศรัทธาเรื่องใด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการคิดพิจารณา โดยอาศัยหลักกาลามสูตร (อง.ติก.20/505/241) เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้รู้จักการไม่ให้อำนาจใจเชื่ออย่างมกมายไร้เหตุผล หลักกาลามสูตร 10 ประการประกอบด้วยอย่าปลงใจเชื่อ ด้วยฟังตามกันมา ด้วยการถือสืบ ๆ กันมา ด้วยการเล่าลือ ด้วยการอ้างตำราหรือคัมภีร์ เพราะตรรก เพราะการอนุমান ด้วยการคิดตรงตามเหตุผล เพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้ และเพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา แต่มีหลักคิดใคร่ครวญว่า ต่อเมื่อใด รู้เข้าใจด้วยตนว่าธรรมเหล่านั้นเป็นอกุศล เป็นกุศล มีโทษ ไม่มีโทษ เป็นต้น แล้วจึงควรละหรือปฏิบัติตามนั้น เหล่านี้เป็นแนวทางปฏิบัติของมนุษย์ พระพุทธศาสนาได้ชื่อว่าเป็นศาสนาแห่งเหตุผล มีระบบความเชื่อตั้งอยู่บนรากฐานแห่งปัญญา ทำให้พระพุทธศาสนามีความแตกต่างจากศาสนาอื่น ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล เรียกว่า ศรัทธา 4 ประกอบด้วย 1) กัมมสัทธา เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม เชื่อว่าเมื่อมีเจตนาในการกระทำ ย่อมส่งผลให้เกิดเป็นกรรมดีหรือกรรมชั่วแก่ผู้กระทำ 2) วิปากสัทธา เชื่อผลของกรรม เชื่อว่ากรรมที่ทำแล้วย่อมมีผล 3) กัมมัสสกตาสัทธา เชื่อว่าแต่ละสัตว์บุคคลมีกรรมเป็นของตนเอง จักต้องเสวยวิบากตามกรรมที่ตนกระทำ 4) ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อมั่นในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า พระองค์ผู้ตรัสธรรม บัญญัติวินัยไว้ดีแล้ว หากฝึกฝนตนเองให้ปฏิบัติดีตาม ย่อมนำไปสู่การหลุดพ้นจากทุกข์ได้ (ส.ม.14/322-329) นี่เป็นหลักการความศรัทธาของพระพุทธศาสนาที่สอนเรื่องกรรมและให้ความสำคัญในเรื่องกรรมอันเป็นหลักธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม จะมีสุขหรือทุกข์นั้น มีผลมาจากกรรมของตนเองทั้งสิ้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเชื่อหรือความศรัทธา ก็จำเป็นต้องใช้เหตุผลในการเชื่อและปฏิบัติตามทั้งสิ้น มิเช่นนั้น ความเชื่อความศรัทธาเหล่านั้นจะเป็นเหตุแห่งการกระทำที่จะนำบุคคลไปสู่ความเชื่อความศรัทธาที่ผิด ๆ ส่งผลให้ไม่ได้พบความสุขดังที่หวัง หรืออาจจะกลายเป็นความเชื่อที่เป็นไปในลักษณะความมกมายได้

ความเชื่อด้านโหราศาสตร์นับว่ามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ที่มีความเชื่อในเรื่องของโชคชะตา คนส่วนใหญ่ที่มีความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์นั้นจะเป็นคนที่กลัวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังประสบปัญหาที่จะหาทางออก แต่ก็ไม่ว่าจะรู้ว่าควรจะต้องทำเช่นไร ทำให้การไปพบหมอดูของคนกลุ่มนี้เป็นไปเพื่อต้องการหาที่ปรึกษา ต้องการคนที่คอยให้กำลังใจหรือแม้กระทั่ง

เตรียมตัวพร้อมรับกับเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยสิ่งที่ต้องการจะทราบในการมาหาหมอดูนั้นจะมีความแตกต่างกันออกไปตามอายุ การศึกษา สถานภาพ เช่น วัยรุ่นมักจะสอบถามในเรื่องการเรียน ความรัก วัยทำงานอาจจะทราบในเรื่องหน้าที่การงาน คู่ครอง สุขภาพ การเงิน หากมองในแง่จิตวิทยา หมอดูจะมีอิทธิพลมากด้านจิตใจของผู้รับฟังในฐานะเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิตของตนเองมากกว่าจะเชื่อเรื่องการกระทำของตนเอง บางคนดูวงแล้วกลับรู้สึกสบายใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การดูดวงตามหลักโหราศาสตร์แม้จะไม่ใช่วิธีที่จะนำไปสู่การพ้นทุกข์โดยสิ้นเชิง แม้พระพุทธรศาสนาจะไม่ได้ปฏิเสธความเชื่อทางโหราศาสตร์ แต่ก็ไม่ได้สนับสนุน กลับมองว่าเป็นเดรัจฉานวิชา เพราะเป็นการไปขวางทางสงบ เป็นเครื่องถ่วงมิให้ก้าวหน้าอันจะนำไปสู่พระนิพพาน พระพุทธรศาสนาจึงมีหลักคำสอนที่สอนให้เชื่อในการกระทำ เชื่อผลของการกระทำ (กรรมลิขิต) เชื่อความเพียรพยายามของตนเอง จะดีหรือชั่วอยู่ที่ตัวเรา ไม่ใช่โหราศาสตร์เป็นผู้กำหนด การทำนายของโหราศาสตร์ไม่ได้มีอำนาจเหนือไปกว่าการกระทำของบุคคล สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ทุกอย่างเกิดด้วยเหตุและปัจจัย เราทำดีย่อมได้รับผลคือความสุข ทำชั่วก็ต้องได้รับผลคือความทุกข์อย่างแน่นอน (สิรินญา นภาศัพท์, 2551: 165)

ดังนั้น พระพุทธรศาสนาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะคอยช่วยไม่ให้ประชาชนทั่วไปมีความเชื่อในเรื่องของโหราศาสตร์แบบงมงาย และมีความเชื่อในทางที่ผิดอันจะนำไปสู่ความเสียหาย แต่ในปัจจุบันนี้ บุคคลไม่สามารถที่จะแยกความเชื่อด้านโหราศาสตร์ออกจากคำสอนของพระพุทธรศาสนาได้โดยสิ้นเชิง แต่ควรนำหลักปัญญาทางพระพุทธรศาสนาเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่ออะไร ต้องสามารถอธิบายด้วยเหตุและผลได้ตามหลักความเชื่อในพระพุทธรศาสนาอย่างทีกล่าวไว้ในกาลามสูตรว่าอย่าเชื่อเพียงได้ยินได้ฟังตามๆ กันมา เป็นต้น สิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์เป็นไปเพื่อทุกข์ สิ่งนั้นควรหลีกเลี่ยง การยอมรับหรือปฏิเสธโหราศาสตร์ต้องศึกษาให้เข้าใจในหลักโหราศาสตร์อย่างแท้จริงก่อน เพราะความเชื่อโหราศาสตร์บางอย่างก็สามารถที่จะนำมาปรับและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตได้โดยที่ไม่ขัดต่อหลักคำสอนทางพระพุทธรศาสนา สามารถนำมาประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้องได้ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนจึงมุ่งแสวงหาคำตอบว่าโหราศาสตร์มีความเกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมของมนุษย์ในปัจจุบันได้อย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับกรรมและกฎแห่งกรรม

คำว่า “กรรม” หมายถึง การกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา ทำด้วยความตั้งใจหรือจงใจทำการกระทำที่ดี เรียกว่า กรรมดี การกระทำที่ชั่ว เรียกว่า กรรมชั่ว กระทำทางกายเรียกว่า กายกรรม กระทำทางวาจาเรียกว่า วาจากรรม และการกระทำทางใจเรียกว่า มโนกรรม ฉะนั้น กรรม จึงหมายถึง ทั้งความดีและความไม่ดี กรรมจะมีผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ “เจตนา” คือ ความตั้งใจ

ที่กระทำลงไปในขณะที่นั้น ๆ ถ้ามีเจตนาในการกระทำแรง กรรมก็หนัก ถ้ามีเจตนาในการกระทำอ่อน กรรมก็เบา กรรมในความหมายทางพระพุทธศาสนาต้องประกอบด้วยเจตนา ดังพุทธพจน์ว่า

“ภิกษุทั้งหลาย เจตยานั้นเองเราเรียกว่า กรรม บุคคลลงใจแล้วจึงกระทำกรรมด้วยกาย ด้วยวาจา และด้วยใจ ” (อง.จก.ก. 22/334/463)

“สัตว์ทั้งหลาย มีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้ทราบและประณีต” (ม.อ. 14/579/376)

“บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ผู้ทำดี ย่อมได้ดี ผู้ทำชั่ว ย่อมได้ชั่ว” (ส.ส.15/903/333)

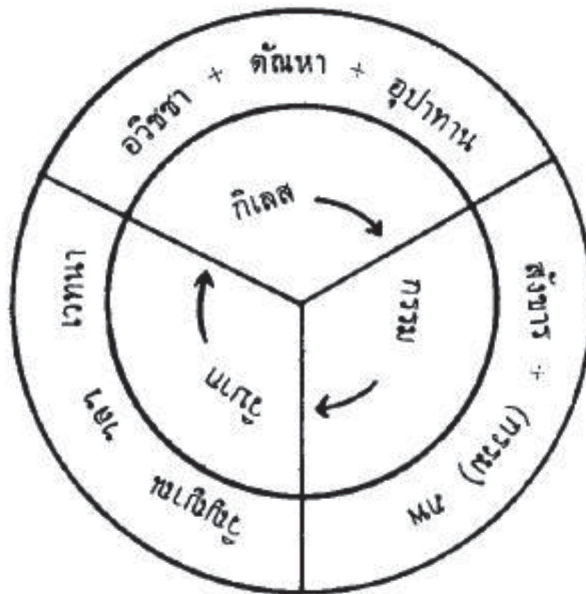
“บุคคลทำกรรมใดแล้ว ย่อมเดือดร้อนในภายหลัง กรรมนั้นทำแล้วไม่ได้ บุคคลมีหน้าชุ่มด้วยน้ำตา ร้องไห้อยู่ ย่อมเสพผลของกรรมใด กรรมนั้นทำแล้วไม่ได้ บุคคลทำกรรมใดแล้ว ย่อมไม่เดือดร้อนในภายหลัง กรรมนั้นแล ทำแล้วเป็นดี” (ข.ธ.25/15/23)

กรรมนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการจึงจะนับว่าสมบูรณ์ คือ 1. กิเลส 2. เจตนา 3. การเคลื่อนไหว 4. เกิดผลสำเร็จ เมื่อกกล่าวถึงกรรม ก็ต้องกล่าวถึงผลของกรรมที่เรียกว่า “วิบาก” ซึ่งแปลว่า ผลแห่งกรรมที่ทำไว้ทั้งอดีตและปัจจุบัน พระพุทธศาสนาสอนหลักความจริงว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ รูปธรรมหรือนามธรรม วัตถุหรือจิตใจ ทั้งหมดล้วนแต่เป็นไปตามเหตุปัจจัย เป็นกฎธรรมชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ คือ กระบวนการก่อการกระทำและการให้ผลของการกระทำ เป็นกระบวนการแห่งเจตจำนงหรือความคิดปรุงแต่งสร้างสรรค์ต่าง ๆ พร้อมทั้งผลที่สืบเนื่องอันสอดคล้องสมกัน เช่น ทำกรรมดี มีผลดี ทำกรรมชั่ว มีผลชั่ว แนวคิดเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาจึงเป็นเรื่องของเหตุและผล เพราะสามารถอธิบายถึงความเป็นไปในชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านความเจริญและความเสื่อม กล่าวได้ว่า การศึกษาเรื่องกรรมเป็นความจำเป็นอันดับแรกของการศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนา การเข้าใจเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรมทำให้มนุษย์สามารถมองเห็นความจริงตรงตามความเป็นจริงได้

สาเหตุแห่งการเกิดกรรม

พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงสาเหตุแห่งกรรมไว้ว่า “ผัสสะ” เป็นเหตุเกิดแห่งกรรม ในนิทานสูตร พระองค์ตรัสถึงเหตุเกิดแห่งกรรม กล่าวคือ เหตุเกิดกรรมชั่ว คือ โลภะ โทสะ โมหะ เหตุเกิดกรรมดี คือ อโลภะ อโทสะ อโมหะ นอกจากนี้ สาเหตุแห่งการเกิดกรรมมาจากกิเลสอันเป็นเหตุให้ทำกรรม

ไม่ดี คือ อุกุศลกรรม ส่วนคุณธรรม เป็นเหตุให้ทำกรรมดี คือ กุศลกรรม (พระเมธีธรรมมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต), 2548) นอกจากนี้ อโนทัย อาตมา (2542) นักวิชาการทางพระพุทธศาสนาได้อธิบายสาเหตุการเกิดกรรมว่า จิตของคนเรามีวิชาเป็นกิเลสพื้นฐานนอนเนื่องติดตัวมาแต่เกิด แล้วทำกรรมต่อทางกายและใจ กิเลสที่ฟุ้งขึ้นมาหากเป็น โลภะ โทสะ โมหะ จะเป็นสาเหตุให้เกิดอกุศลกรรม (กรรมชั่ว) หากเป็น อโลภะ อโทสะ อโมหะ ก็จะเป็นสาเหตุให้ทำกุศลกรรม (กรรมดี) ผัสสะเป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดกรรม เมื่อทำกรรมไม่ว่าชั่วหรือดี ย่อมมีผล คือ วิบาก เมื่อรับผลเกิดความรู้สึกนึกคิดชอบไม่ชอบต่อผลนั้นตามแรงผลักดันของกิเลส แล้วลงมือกระทำกรรมต่อ ได้รับผลกรรม (วิบาก) ทำให้เห็นได้ว่า ชีวิตจริงคนเราวนเวียนอยู่กับการคิด ทำ รับผลหรือวิภูฏะ 3 อันหมายถึง กิเลส กรรม วิบาก ตลอดเวลา ดังที่พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 2548: 24) ได้แสดงภาพกิเลส กรรม วิบาก

สรุปได้ว่า สาเหตุของการเกิดกรรมชั่วมาจาก โลภะ โทสะ โมหะ ส่วนสาเหตุของกรรมดีมาจาก อโลภะ อโทสะ อโมหะ เมื่อเกิดขึ้นแล้วถ้ากระทำกรรมดีก็ย่อมได้รับผลดี ถ้าหากกระทำชั่วก็ย่อมได้รับผลชั่วที่เลวร้ายไปตามสภาพของการกระทำนั้น ๆ

ความเข้าใจเกี่ยวกับโหราศาสตร์

โหราศาสตร์ (Astrology) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับการทำนายอนาคตหรือโชคชะตาของมนุษย์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของบ้านเมืองและของโลก โดยอาศัยเวลาและตำแหน่งของดวงดาวต่าง ๆ บนท้องฟ้าเป็นสำคัญ เกิดจากการสังเกตแล้วบันทึกไว้เป็นสถิติ เามาคำนวณหาค่าแล้วแปลความหมายเป็นคำ

พยากรณ์ จนกลายเป็นประสบการณ์ของนักโหราศาสตร์ ในอดีตโหราศาสตร์มีส่วนสำคัญต่อกิจการบ้านเมือง ต่อแม่ทัพ นายกอง พระมหากษัตริย์ นอกเหนือจากความสามารถในชาลยยุทธ์แล้ว ท่านเหล่านั้นล้วนมีความรู้ความเข้าใจในตำราโหราศาสตร์ เช่น พระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองตาก ก่อนครองราชย์เป็นพระเจ้าตากสินมหาราช พระองค์ได้ทรงศึกษาวิชาโหราศาสตร์อย่างแจ่มแจ้ง และยังมีพระมหากษัตริย์อีกจำนวนมาก สำหรับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มิได้ปรากฏหลักฐานชัดว่าพระองค์เคยศึกษาวิชาการแขนงนี้มาก่อน แต่จากเนื้อหาหนังสือพระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ซึ่งโปรดเกล้าให้จัดพิมพ์จำหน่าย พบว่า ในภาพประกอบการเดินเรือทางทะเลของพระมหาชนก นับแต่วันออกเดินทางตลอดจนวันที่เกิดพายุจนเรืออับปาง มีการแสดงการคำนวณทางโหราศาสตร์ไว้อย่างชัดเจนและแม่นยำนั้น แสดงถึงว่า พระองค์มีความรู้ความเข้าใจในโหราศาสตร์อย่างไรก็ตาม คนไทยกับโหราศาสตร์มีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนานและมีการฝังลึกบางสิ่งบางอย่างจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะโหราศาสตร์นั้นสามารถช่วยให้การดำเนินชีวิตวิถีไทยเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบและเข้ากันได้ดีอย่างที่หลาย ๆ คนเคยไปดูดวงรายวัน รายเดือนหรือการทำนายกราฟชีวิต ซึ่งย้อนไปเกือบ ๆ 5-6 ปี ในแวดวงโหราศาสตร์ของประเทศไทยได้เป็นที่แพร่หลายมีความหลากหลายอาจารย์ หลากหลายสำนัก มีการสื่อประชาสัมพันธ์กันทางโทรทัศน์ หรือแม้แต่ดารานักแสดงบางคนถึงกับผันตัวเองไปเรียนวิชาทางโหราศาสตร์เพื่อประกอบอาชีพและช่วยผู้ตกทุกข์ได้ยาก เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความสุขในการดำเนินชีวิตที่ดี เพราะการที่บุคคลจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้นต้องเริ่มจากภายในสู่ภายนอก เมื่อภายในของแต่ละคนมีความสุข การดำเนินชีวิตก็เป็นสุข การทำงานและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ก็พลอยมีความสุขไปด้วย ฉะนั้น ไม่ว่าจะยุคสมัยใดโหราศาสตร์ก็ยังคงมีความสำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตคนไทยอย่างไม่น่าเชื่อ ทั้งที่สามารถอ้างอิงจากสถิติมูลค่าทางการเงินหรือในหนังสือพระราชนิพนธ์ และข่าวสารต่าง ๆ คนไทยกับโหราศาสตร์ก็จะมีข้องเกี่ยวกันต่อไปอย่างแน่นอน (กัญยาวิรี ลัทธาพงษ์, 2552)

ทฤษฎีโหราศาสตร์

หลักการโหราศาสตร์ไม่ว่าจะเป็นสำนักใด สิ่งที่เราควรเรียนรู้ก่อนคือหลักการ วิธีการ ความเป็นมาเป็นไปของหลักวิชา ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจและมั่นใจว่าวิธีการที่เราใช้นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ตัวอย่างกรณีการหาฤกษ์คลอดก็เป็นการนำเอาโหราศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้ จำเป็นต้องเข้าใจให้ดีเกี่ยวกับการอธิบายถึงทฤษฎี หลักการพื้นฐาน เชื่อว่าจะทำให้มุมมองเกี่ยวกับโหราศาสตร์เปลี่ยนไปในทางที่ควรจะเป็นมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจและคาดหวังได้ในระดับที่ควรคาดหวัง ฤกษ์คลอดต้องตรวจนอกเหนือจากปัจจัยหลัก เช่น ความพร้อมของแพทย์ผ่าตัด ห้องคลอด คณะทำงานในการผ่าตัด และยังมีปัจจัยย่อยอีกมากมายเพียงแต่ว่าบุคคลเลือกเท่าที่จะเลือกได้ คนเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่เลือกเวลาได้

ทฤษฎีของโหราศาสตร์และการนำมาใช้

ทฤษฎีแรงส่งจากดวงดาว

- เชื่อว่าดวงดาวมีแรงส่งทำให้มีผลเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตบนโลก
- ในทางวิทยาศาสตร์มองว่า ดวงดาวทั้งหลายมีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าส่งออกมาและจะเปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนที่ของวัตถุบนฟากฟ้า
  - ระบบประสาทของมนุษย์จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงบนท้องฟ้านั้น
  - รังสีที่แผ่จากอวกาศมาสู่โลกเกิดจากดาวเคราะห์และดาวฤกษ์ต่าง ๆ มีผลต่อโครโมโซมของเซลล์ซึ่งเป็นตัวรับสัญญาณไฟฟ้าจักรวาล โดยนำมาแปลงเป็นกระแสไฟฟ้าอันเป็นแรงผลักดันเรียกว่า ชีวิตและอธิบายได้ว่า เซลล์สมองทำหน้าที่เหมือนเสาอากาศในการรับสัญญาณที่แผ่มาจากดวงดาวซึ่งเป็นไปตามหลักทฤษฎีควอนตัม
    - สรรพสิ่งในโลกเป็นเพียงกลุ่มของอนุภาคหรือคลื่นมากมาย ต่อเชื่อมเรียงกันไปเสมือนเนื้อเดียวกันตลอดทั่วทั้งจักรวาล ซึ่งจะมีการปฏิสัมพันธ์กันได้เสมอ การเปลี่ยนแปลงอนุภาคหนึ่งย่อมมีผลต่ออีกอนุภาคหนึ่งได้ ไม่ว่าจะอยู่ไกลกันสักเพียงใด

ทฤษฎีองค์รวม Holistic

- อธิบายว่า ทุกสิ่งในจักรวาลรวมกันเป็นระบบเดียว ภายในระบบใหญ่ มีระบบโครงสร้างย่อย ๆ รูปแบบและความเป็นไปสอดคล้องกับระบบใหญ่ โครงสร้างจักรวาลมีลักษณะคล้ายโครงสร้างอะตอม เรียกความสอดคล้องกันนี้ว่า ซิงโครนิซิตี (Synchronicity)
  - เหตุการณ์บังเอิญหลายครั้งเกิดอย่างมีความหมายสอดคล้องกันโดยไม่ได้เป็นเหตุเป็นผลของกันและกัน
  - ภาพของแม่แบบ (Archetype) ในฝันอาจเกิดขึ้นสอดคล้องกับเหตุภายนอก

- แม่แบบไม่ได้อยู่ในโลกของจิตเท่านั้น แต่อาจรุกข้ามเขตมาปรากฏในโลกภายนอกได้
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นบ่อยเมื่อจิตสำนึกมีกำลังอ่อนและจิตใต้สำนึกมีกำลังกว่า (กันยาวิรัช สัทธาพงษ์, 2552)

ประเภทของโหราศาสตร์

หลวงวิจิตรวาทการได้กล่าวถึงโหราศาสตร์อันหมายถึง วิชาทำนายการณ์ล่วงหน้า บางอย่างใช้กำลังดวงจิตและบางอย่างไม่ต้องใช้ จึงได้แบ่งโหราศาสตร์ออกเป็น 10 ประเภท คือ (1) วิชาทำนายโดยถืออำนาจดวงดาวเป็นเกณฑ์ (Astrology) หมายความว่า การเอาวัน เดือน ปี และเวลาตกฟากมาคำนวณแล้วทำนายตามหลักเกณฑ์ของโหราศาสตร์และหมายเอาประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น เลข 7 ตัว เป็นต้น (2) วิชาทำนายด้วยการดูลักษณะคน (Physiognomy) หรือที่เรียกว่า นรลักษณ์ (3) วิชาทำนายด้วยการดูเส้นลายมือ (Chiromancy) หรือที่เรียกว่า หัตถศาสตร์ (4) วิชาทำนายด้วยลักษณะของคนโดยการดูลายมือเขียนหนังสือของเขา (Graphology) (5) วิชาทำนายไพ่ (Cartomancy) (6) วิชาทำนายฝัน (Oniromancy) (7) วิชาทำนายด้วยการจับต้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Psychometry) อย่างที่หมอจีนทำนายโดยวิธีจับเส้นตรวจเลือดลม (8) ทิพยจักขุ (Clairvoyance) (9) ลางต่าง ๆ (Presage) (10) การเสี่ยงทาย (Oracle) (เข้าถึง <http://tanatepastrol.blogspot.com> สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561)

ความเชื่อโหราศาสตร์ต่อวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน

สังคมไทยนำวิชาโหราศาสตร์มาใช้เป็นหลักในการวางพื้นฐานสำหรับการดำเนินยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีทั้งด้านการเมืองและการสงครามมาตลอดเวลานานที่ประเทศไทยถูกสร้างขึ้น มา โหราศาสตร์ไทยจึงมีอิทธิพลในการดำเนินชีวิตของคนไทยตั้งแต่ระดับสูงสุดและต่ำสุด ตั้งแต่การใช้สำหรับการรบทัพจับศึก สร้างบ้านสร้างเมืองลงมาจนกระทั่งถึงกำหนดเวลาตัดผม ตัดเล็บ เรียกว่า “การให้ฤกษ์-ยาม” ซึ่งจะต้องกระทำตามกฎเกณฑ์ของวิชาโหราศาสตร์ เพราะมีความเชื่อว่า กฎเกณฑ์เหล่านั้นจะก่อให้เกิดผลดีและเป็นมงคลแก่ผู้กระทำกรณนั้น ๆ กล่าวได้ว่า ความไม่แน่ใจในชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ไม่มีความรู้สึกว่ามีความมั่นคงในชีวิตและความเป็นอยู่ หรือการกระทำดำเนินชีวิตใด ๆ ก็ตามที่ไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้คนไทยบางคนคิดว่ามีทางที่จะช่วยสร้างกำลังใจและความรู้สึกนึกคิดหรือความเชื่อมั่นในตนเองได้โดยอาศัยวิชาโหราศาสตร์หรือ “การดูหมอ” เป็นทางออกและเป็นความหวังอย่างหนึ่งอย่างน้อยก็ในแง่ของจิตวิทยา (ยอดธง ทับทิวไม้, 2534: 58-59) โหราศาสตร์กับสังคมไทยนั้นแยกจากกันไม่ออก ในสมัยโบราณ การดำเนินชีวิตของบุคคลหรือเหตุการณ์บ้านเมือง โหราศาสตร์จะนำมาใช้ อย่างเข้มงวดกวดขัน โดยแสดงออกในรูปของพิธีกรรม ความเชื่อและวัฒนธรรมประเพณี ตั้งแต่

การเกิด การมีคู่ครอง การทำบุญอายุ การตาย การทำศึกสงคราม การวางศิลาฤกษ์ฝังเสาหลักเมือง แต่ในปัจจุบัน มนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สุดที่จะพรรณนาได้ โหราศาสตร์อาจจะดูว่าไม่มีความจำเป็นเสียแล้วก็ได้ แต่ในความเป็นจริงเป็นเรื่องที่ผิดคาด ยิ่งโลกเจริญมากขึ้นเท่าใด วิถีชีวิตของมนุษย์ยิ่งสลับซับซ้อนมากขึ้นทวีคูณ มีปัญหา ความเครียดลาโหมโหมกระหน่ำเข้ามานับไม่ถ้วน ที่ฝั่งด้านโหราศาสตร์ยิ่งเป็นที่ต้องการมากขึ้น มีข้อสังเกตว่า ผู้ที่ใช้บริการตรวจดวงชะตาราศีจากโหราจารย์หรือหมอดูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลาง การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด เรื่องที่นิยมถามกันมากมี 4 เรื่อง ได้แก่ ความรัก รวมถึงปัญหาครอบครัว การงาน การศึกษา และการเจ็บป่วย (มานพ นักการเรียน, 2555)

นอกจากนี้ ผู้เขียนมีข้อสังเกตอีกว่า การที่หนังสือพิมพ์รายวันและนิตยสารมีคอลัมน์เกี่ยวกับโหราศาสตร์และข่าวการทำนายดวงเมืองหรือดวงบุคคลสำคัญได้รับความสนใจ มีการพูดถึงกันอย่างกว้างขวาง สะท้อนให้เห็นว่า การทำนายทายทักเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย กิจกรรมที่สำคัญต่อชีวิตของคนไทยล้วนเกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์ เช่น การหาฤกษ์แต่งงาน การกำหนดวันเปิดกิจการใหม่ หรือการตัดสินใจปัญหาสำคัญ เป็นต้น บุคคลหลากหลายอาชีพทุกระดับชั้น ทุกเพศทุกวัย จากชาวบ้านหาเช้ากินค่ำ ชนชั้นกลาง จนถึงผู้นำระดับประเทศ จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทยปัจจุบัน โดยจะรู้สึกตัวหรือไม่ก็ตาม จะเชื่อหรือไม่ก็ตาม แม้เราจะไม่เชื่อ คนรอบข้างเราก็อาจจะเชื่อ หรืออาจกล่าวได้ว่า “การทำนายทายทักเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดพลวัตในสังคมไทย” (จักรเทพ ราพิงกิจ, 2551: 1-2)

สังคมไทยมีความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์และพระพุทธศาสนาผสมกลมกลืนกันมาช้านาน แม้ว่าในเบื้องต้น การศึกษาโหราศาสตร์และผู้มีความรู้ทางโหราศาสตร์จะอยู่ในแวดวงเจ้านายชั้นสูงตลอดจนบรรดาข้าราชการหรือพระสงฆ์องค์เจ้าที่อยู่ใกล้ชิดราชสำนัก แต่ต่อมาก็ได้แพร่หลายมาสู่สามัญชนชาวบ้านทั่วไปโดยผ่านทางพระสงฆ์องค์เจ้าและลูกหลานทายาทโหราเก่า ซึ่งที่พอจะเอ่ยถึงได้ในยุคหลังใกล้เคียงกับยุคปัจจุบันนี้ เช่น อาจารย์เทพย์ สาริกบุตร ในสมัยนี้ การศึกษาวิชาโหราศาสตร์เป็นไปอย่างแพร่หลายและกว้างขวาง ประกอบกับความรู้ทางวิชาการที่มีมากขึ้น ทำให้การศึกษาและการพยากรณ์เป็นไปอย่างมีหลักการและมีความถูกต้องมากขึ้น จึงเป็นที่สนใจของคนทั่วไป อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในประเด็นความเชื่อโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของคนไทยในปัจจุบัน ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ แม้จะมีประโยชน์แก่ผู้ที่มีความศรัทธาก็จริง แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ระดับหนึ่งเท่านั้น ยังมีประโยชน์ที่พระพุทธศาสนาพึงประสงค์ เพราะยังเป็นระดับโลกีย์วิสัย ประโยชน์ชั้นสูงในทางพระพุทธศาสนามีถึงขั้นปรমัตตะ คือ พระนิพพาน เมื่อกล่าวถึงเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม ซึ่งเป็นจุดที่โหราศาสตร์เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในแง่ที่จะสะท้อนให้ทราบถึงผลกรรมของแต่ละคน ชาวพุทธไทยโดยทั่วไปในปัจจุบันก็ยังคงเชื่อเรื่องกรรมที่ว่า “ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว

ย่อมได้ผลชั่ว” แต่ก็ยังไม่ทราบว่าจะได้ผลดีหรือผลชั่วที่ไหน เวลาใด ในลักษณะอย่างไร จึงต้องอาศัยโหราศาสตร์พยากรณ์โดยอาศัยจุดกำเนิดคนกับการโคจรของดวงดาวบนท้องฟ้า มาเป็นเครื่องมือบ่งชี้ให้ทราบ ดาวศุกร์เคราะห์ จะบอกผลกรรมดี ดาวบาปเคราะห์ จะบอกผลกรรมชั่ว เมื่อทราบแล้วจะได้เตรียมตัวเตรียมใจให้ถูกต้องกับการที่จะเผชิญกับเหตุดีและเหตุร้าย และชาวพุทธยังประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งเกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์เกือบทุกเรื่อง ดังนั้น จึงมีผลให้ความเชื่อของชาวพุทธไทยในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะที่เชื่อเรื่องโหราศาสตร์ แต่ไม่เน้นหนัก แต่จะเน้นหนักเรื่องกฎแห่งกรรมและบาปบุญคุณโทษ

การนำโหราศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในเรื่องกฎแห่งกรรม

ความเชื่อตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในเรื่องกาลามสูตร สรุปลงได้ว่า พระพุทธเจ้าให้เชื่ออย่างมีสติและใช้สติปัญญาคิดตรិตรองก่อนในสิ่งที่ผู้อื่นสอนหรือบอกมา อย่าปักใจเชื่อหรือเชื่ออย่างงมงาย เรื่องโหราศาสตร์ เรื่องกฎแห่งกรรม ทำให้เกิดกระบวนการคิดที่มีแบบแผน สนับสนุนด้วยเหตุผล และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป เช่น เมื่อนายวินัยเกิดความไม่สบายเนื้อไม่สบายตัว และประจวบเหมาะกับเพื่อนของเขามาบอกเกี่ยวกับดวงของตัวเขาเองว่ากำลังอยู่ในเคราะห์หามยามร้าย จึงไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญทางโหราศาสตร์และต่อจากนั้น ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำทางออกให้กับนายวินัย โดยการไปพบแพทย์เป็นขั้นตอนแรกเพื่อตรวจร่างกายและให้วิธีการปฏิบัติตัวเพื่อใช้ชีวิตในช่วงที่กำลังไม่สบาย ซึ่งจะเน้นไปทางการมีสติในการใช้ชีวิตทุก ๆ ขณะเพื่อไม่ให้ตนเองประมาท ทำอะไรบางอย่างที่ไม่ถูกไม่ควร เพราะพระพุทธศาสนานั้นสอนให้คนเรามีสติอยู่ทุกเมื่อ รักษากาย วาจา ใจ ให้อยู่ในสิ่งที่ดี การดำเนินชีวิตอย่างมีสตินั้นจะสามารถช่วยให้เรื่องที่กำลังจะไม่ถูกไม่ควรสามารถเบาบางลง เพราะสติจะช่วยตรិตรองว่าสิ่งไหนควรทำ สิ่งไหนไม่ควรทำ จึงทำให้นายวินัยนั้นสามารถใช้ชีวิตได้ดีขึ้น ปัจจุบันนี้ คนมีความเชื่อในวิชาโหราศาสตร์มากกว่าเรื่องกฎแห่งกรรมและในขณะเดียวกันกลับมองว่า มนุษย์ทุกคนมีความศรัทธาอยู่ในตัว เมื่อมีความเชื่อและความศรัทธาในวิชาโหราศาสตร์ ก็สามารถใช้อย่างถูกต้องในวิชาโหราศาสตร์ เช่น วิชาที่ว่าด้วยเรื่องของดาวประจำวันเกิดมาเชื่อมโยงให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มาจากผลของกรรมในอดีตโดยผ่านดาวประจำวันเกิดของบุคคลนั้น ๆ ได้อย่างมีเหตุผล สามารถทำให้ผู้ที่มาปรึกษาเชื่อเรื่องกรรมโดยมีโหราศาสตร์เป็นตัวเชื่อมโยงได้อย่างมีเหตุและผล สามารถนำไปสู่การชี้แนวทางให้กับผู้ที่ประสบปัญหาหรือทุกข์ใจเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง แม้มนุษย์จะมีเสรีภาพในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ แต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เพราะบางสิ่งมนุษย์ไม่สามารถกระทำได้ มีหลักพระพุทธศาสนาหลายข้อที่สามารถอธิบายโหราศาสตร์ได้ด้วยเรื่องเสรีภาพ ความเพียรและการพึ่งตนเอง จากการวิเคราะห์หลักธรรมเหล่านี้ผนวกกับการใช้หลักความเชื่อในพระพุทธศาสนา ได้ใช้วิชาโหราศาสตร์อธิบายและเชื่อมโยงข้อมูลจากผลการกระทำ เรื่องของกรรมในอดีตที่แสดงผลมาอย่างปัจจุบันได้อย่าง

มีเหตุผล โดยมีความเชื่อทางโหราศาสตร์เป็นแม่บท เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงและชี้ให้เห็นถึงเรื่องกฎแห่งกรรมและผลของกรรมโดยผ่านระบบดวงดาวและเวลาเกิดตามหลักวิชาโหราศาสตร์ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผลเป็นที่เข้าใจและยอมรับแก่บุคคลทั่วไป

โหราศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีบทบาทอย่างมากในสังคมไทย ผู้เขียนจึงเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาเรื่องโหราศาสตร์ให้เข้าใจ เพื่อชี้ นำให้มีความเชื่อในเรื่องนี้อย่างถูกต้อง โดยใช้หลักพระพุทธศาสนาเป็นกรอบแนวคิด ศึกษาและตีความใหม่ให้เข้ากับปัจจุบัน จะสามารถนำวิชาการที่ดูลึกลับสาขานี้มาใช้ประโยชน์และควรศึกษาข้อมูลในเชิงสถิติ สำหรับพรรณนะของพระพุทธศาสนาที่มีต่อโหราศาสตร์ในยุคปัจจุบัน ควรมีการศึกษาเรื่องการทำนายทายทักสมัยก่อนพุทธกาล ซึ่งมีปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกหลายแห่ง พระพุทธเจ้าเองไม่ได้ทรงปฏิเสธความมีอยู่และความเป็นไปได้ของการทำนายทายทัก แต่ก็ไม่ทรงสอนให้สาวกวางใจในโหราศาสตร์ ดังที่ปรากฏในทั้งพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎกว่า พระพุทธเจ้าทรงเห็นว่าโหราศาสตร์เป็นเดรัจฉานวิชา ไม่เหมาะกับชีวิตสมณะ ทรงบัญญัติให้ภิกษุภิกษุณีข้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทั้งการเรียน การสอน และการหาเลี้ยงชีพ แต่ทรงอนุญาตให้ภิกษุเรียนวิชาด้านดาราศาสตร์ไว้บ้างเพื่อใช้ในการนับวันเวลา ส่วนในการทำนายนั้นทรงห้ามเด็ดขาด จากการวิเคราะห์และนำหลักธรรมมาอธิบายหลายข้อ ได้แก่ เรื่องกรรม ที่นักโหราศาสตร์มักจะอ้างถึง และเข้าใจคลาดเคลื่อนกับหลักพระพุทธศาสนา เรื่องนิยาม 5 อันเป็นการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของธรรมชาติ ต่อมาเป็นเรื่องความเพียรและการพึ่งตนเองที่พระพุทธศาสนาเน้นมากกว่าการที่จะยอมรับชะตากรรม รวมทั้งเรื่องเสรีภาพในพระพุทธศาสนาซึ่งสรุปได้ว่า พระพุทธศาสนาสอนว่าบุคคลมีเสรีภาพที่จะเลือกกระทำได้ด้วยเจตนาที่ประกอบด้วยกุศลหรืออกุศล มีนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาของไทยหลายท่านที่แสดงทรรศนะเกี่ยวกับโหราศาสตร์ไว้ทุกท่านเห็นไปในทางเดียวกันว่า โหราศาสตร์ไม่ใช่วิชาที่เหมาะสมกับพระภิกษุ เป็นวิชาที่ขวางการเจริญภาวนาเพื่อความดับทุกข์ และกรรมที่บุคคลกระทำมีความสำคัญมากกว่าคำทำนายที่ได้จากโหราศาสตร์ แต่สำหรับผู้ที่อยู่ในโลกแห่งโลกียะ การศึกษาเดรัจฉานวิชาเหล่านี้ยังมีประโยชน์และจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต โหราศาสตร์ก็มีประโยชน์ถ้ารู้จักใช้อย่างเท่าทันและมีสติ สำหรับทำที่ต่อโหราศาสตร์ที่ถูกต้องในทรรศนะของพระพุทธศาสนานั้น ได้เสนอว่า ให้ตระหนักว่าพระพุทธเจ้าไม่ทรงสรรเสริญโหราศาสตร์ ให้ทำความเข้าใจในเรื่องของกรรมในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง ให้ความสำคัญกับเสรีภาพและการพึ่งตนเอง รวมทั้งการทำความเพียร ไม่ใช่โหราศาสตร์บนพื้นฐานความเชื่อนอกพระพุทธศาสนาและผิดศีลธรรม และมีความเชื่อในเรื่องเหล่านี้อย่างถูกต้องหลักพระพุทธศาสนา ประโยชน์ที่เด่นชัดของโหราศาสตร์ คือ ช่วยในการทำความเข้าใจอุปนิสัยและศักยภาพของตนเอง รู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้นและถูกทิศทาง ช่วยให้เข้าใจผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นอุปกรณ์ช่วยในการให้คำปรึกษา และช่วยทำให้เข้าใจธรรมชาติมากขึ้นโดยเฉพาะเรื่องกรรม

สำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เป็นการยากที่จะปฏิเสธไม่เกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์ได้ จึงเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากโหราศาสตร์ตามหลักพระพุทธศาสนา โดยบุคคลผู้รับการทำนาย ควรตระหนักว่า โหราศาสตร์ไม่สามารถบอกความจริงได้ทั้งหมด ชีวิตเรามีเสรีภาพ ความเพียรและความมีสติเท่านั้นที่สามารถเอาชนะโชคชะตาได้เสมอ โหราศาสตร์เป็นความเชื่อเรื่องพรหมลิขิตหรือประกาศิตจากสวรรค์ใช่หรือไม่ เรื่อง “พรหมลิขิต” เป็นแนวความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ ซึ่งความจริงแล้วโหราศาสตร์ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาเลย เพียงแต่โหราศาสตร์อินเดียอันเป็นต้นตระกูลของโหราศาสตร์ไทยนั้นเป็นส่วนหนึ่งของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ผู้คนจึงมักรวมโหราศาสตร์เข้ากับศาสนา อันที่จริงโหราศาสตร์ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความเชื่อใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นศาสตร์ที่เกิดจากการสังเกตปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สืบเนื่องมานานกว่าพันปีซึ่งมีการบันทึกเป็นสถิติ เรียกได้ว่ามีความเป็นวิทยาศาสตร์ เมื่อเราเข้าใจโหราศาสตร์ว่าเป็นวิทยาศาสตร์อย่างหนึ่ง ก็จะได้รู้ว่าโหราศาสตร์ไม่เกี่ยวข้องอะไรกับพรหมลิขิตหรือเทพเจ้าทั้งหลาย ดวงดาวเป็นเพียงตัวบอกเท่านั้น ดังนั้น หากเราได้ศึกษาโหราศาสตร์อย่างถูกต้องก็จะทราบว่า ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ไม่ใช่ความเชื่อเรื่องพรหมลิขิต

ส่วนกรรมในโหราศาสตร์และกรรมในพระพุทธศาสนาเป็นคนละเรื่องกัน กรรมในพระพุทธศาสนาเน้นในเรื่องเจตนาที่เป็นกุศลหรืออกุศล อันจะนำมาซึ่งผลของกรรม ทำให้เกิดกิเลสอันเป็นเหตุให้ทำกรรมต่อไป เกิดเป็นวัฏฏะวงจรไม่มีที่สิ้นสุด จนกว่าบุคคลจะดำเนินตามอริยมรรคมีองค์แปด ส่วนกรรมในโหราศาสตร์จะสนใจเหตุในอดีตที่ส่งผลมาให้เกิดสภาพในปัจจุบันและส่งผลไปในอนาคตเป็นหลัก ความเชื่อที่ว่าทุกข์สุขที่เราได้รับเป็นผลมาจากกรรมในอดีตเท่านั้น เป็นความเชื่อที่ผิดหลักการ กรรมในอดีตย่อมมีผลเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่บุคคลย่อมมีความเพียรที่จะประกอบกุศลกรรม เพื่อจะบรรเทาผลของกรรมเก่าและสร้างอนาคตแห่งกรรมใหม่ได้ด้วยตัวเอง พรหมลิขิตไม่มีในพระพุทธศาสนา การเข้าใจโหราศาสตร์อย่างถูกต้อง ต้องแยกโหราศาสตร์ออกจากศาสนา คือ ยอมรับว่าโหราศาสตร์เป็นเพียงศาสตร์หนึ่งและยอมรับว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน กรรมในปัจจุบันย่อมมีผลต่อผลกรรมในอนาคตไม่แพ้กรรมในอดีต ไม่มีใครทราบกระบวนการของกรรมได้ดีเท่าพระพุทธเจ้า ดังนั้น จงใช้และเชื่อโหราศาสตร์ภายในขอบเขต

บทสรุป

จากประเด็นคำถามว่า “หลักโหราศาสตร์มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับกฎแห่งกรรม และมีบทบาทต่อความเชื่อของคนในปัจจุบันหรือไม่” นั้น พบว่า ประโยชน์ที่เด่นชัดของโหราศาสตร์ คือ ช่วยในการทำความเข้าใจอุปนิสัยและศักยภาพของตนเอง รู้จุดอ่อน จุดแข็งของตนเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น และถูกทิศทาง ช่วยย้ให้เข้าใจผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาให้ดีขึ้นและถูกทิศทาง โหราศาสตร์เป็นความเชื่อว่าการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดและผลการกระทำ

สิ่งนั้น ล้วนถูกกำหนดมาแล้วทั้งสิ้น ต่างจากความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมในพระพุทธศาสนาอันเป็นผลจากการกระทำที่ผู้กระทำต้องยอมรับผลจากการกระทำนั้นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้มนุษย์จะมีเสรีภาพในการตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ แต่ต้องอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เพราะบางสิ่งบางอย่างมนุษย์ไม่สามารถกระทำได้ มีหลักพระพุทธศาสนาหลายข้อที่สามารถอธิบายโหราศาสตร์ได้เรื่องเสรีภาพ ความเพียร และการพึ่งตนเอง จากการวิเคราะห์หลักความเชื่อในพระพุทธศาสนา ได้ใช้วิชาโหราศาสตร์อธิบายและเชื่อมโยงข้อมูลจากผลการกระทำ เรื่องของกรรมในอดีตที่แสดงผลมายังปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล โดยมีความเชื่อทางโหราศาสตร์เป็นแม่บท เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงและชี้ให้เห็นถึงเรื่องกฎแห่งกรรมและผลของกรรม โดยผ่านระบบดวงดาวและเวลาเกิดตามหลักวิชาโหราศาสตร์นำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเป็นที่เข้าใจและยอมรับแก่บุคคลทั่วไปได้

รายการอ้างอิง

- กันยาวิร์ สัทธาพงษ์. (2552). *คิดใหม่ โหราศาสตร์หลังนวยุค*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จักรเทพ ราพิงกิจ. (2551). *โหราศาสตร์วิชาการสำหรับคนรุ่นใหม่ เพื่อความเข้าใจอย่างรอบด้าน*. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/buddhistaastro/lesson-p-1-horasastr-beuxng-tn/horasastr>. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2560.
- พระเมธีธรรมมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2548). *กรรมและการเวียนว่ายตายเกิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสภา และสถาบันบันลือธรรม
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2548). *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- มานพ นักการเรือน. (2555). *พระพุทธศาสนากับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เล่มที่ 14, 15, 20, 22, 25*. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ยอดธง ทับทิวไม้. (2534). *โหราศาสตร์ไทย(เรียนด้วยตัวเอง)*. กรุงเทพมหานคร: เดลฟี.
- สิรินญา นภาศัพท์. (2551). *ศึกษาพุทธศาสนากับโหราศาสตร์ในยุคปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
- อโนทัย อาตมา. (2542). *ชุมทรัพย์ทางปัญญา* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สุภาพใจ
- สืบค้นจาก <http://tanatepastrol.blogspot.com> เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561